

în care muzica se luptă cu zgomotele live. În mișcare, în gestică am așteptat mai mult specific de pantomimă. În general însă, așa cum și-a propus, regizorul a reușit să edifice un spectacol (pentru toate vârstele) care evidențiază importanța *visului*, a *poeziei* într-o lume în care pragmatismul, grobianismul, violența sunt pericole reale. „Toată lumea se uită pe cer – zice regizorul în caietul de sală, precizându-și mesajul –, dar numai artistul vede stelele. Cei din jur, firește, nu i-o vor ierta“.

Interpreții se achită foarte onorabil de roluri, fiecare gășind pentru personajul său ce-ul caracteristic necesar. Emanuel Florentin îi conferă Poetului sensibilitate, discreție a comportamentului,

credibilitatea aspirației spre absolut, dar și vulnerabilitatea visătorului în fața elementarității și agresivității. Remarcabile schițe caracteriologice izbutesc Gabriela Andrei (*Pisica vicioasă*), Liliana Mavriș-Vârlan (*Măgarul*), Carmen Vârgă (*Mopsul comisar*) și Ionela Arvinte (*Maimuța dementă*).

Cine vrea să învețe a număra stelele de pe cer să vadă acest spectacol!

Teatrul pentru copii și tineret „Luceafărul” din Iași – Vreau să număr stelele de Ion Sava. Regia: Bogdan Ulmu. Măști: Sandu Maței. Ilustrația muzicală: Gigi Șfaițer. Distribuția: Emanuel Florentin, Liliana Mavriș-Vârlan, Gabriela Andrei, Nina Dimitriu-Ulmu, Gigi Șfaițer, Cristian Gheorghiu, Ionela Arvinte, Carmen Vârgă, Andreea Crișan. Data premierei: 28 octombrie 2001.

Premieră absolută

Din cele șase premiere cât și-a propus pentru actuala stagiune, Teatrul „Mihai Eminescu” din Botoșani a prezentat *Noaptea asta nu câștigă nimeni* de Mircea Radu Iacoban. Scrisă nervos și simplu, cu miză pronunțat actuală, piesa se adresează direct, fără alambicări moderniste (sau post...), unui public deschis spre realitatea imediată, cotidiană, în care se petrec drame discrete, mocnite sau se desfășoară tablouri de viață spectaculoase, străbătute de fior tragic.

Acțiunea piesei lui M.R. Iacoban se petrece pe peronul unei gări din România – o gară obișnuită, posomorâtă, în care trenurile întârzie sau nu mai vin deloc, iar pasagerii, de toată mâna, foiesc încolo și înapoi, dezvăluindu-și treptat firea, caracterele și mai ales micile drame. Pentru toți, „centrul universului” este biroul

de informații și funcționara *Lena*, femeia cu ochi frumoși și cu probleme „cât cuprinde”, atât la serviciu, cât și acasă. La serviciu trebuie să suporte capriciile călătorilor, insistențele sentimentale ale șefului de gară și ale unui dandy de ocazie, iar acasă să aibă grijă de o fiică aflată la vârsta critică și care îi consumă anticoncepționalele puse de-o parte pentru ea însăși; peste toate, soțul, marinar, se află undeva la capătul lumii, pe un vapor arestat în nu știu ce port (ca toate vapoarele românești, câte mai sunt!). Probleme, probleme, probleme... Iar ea, frumoasa și însingurata funcționară ceferistă, trebuie să le facă față, ba chiar să fie bine dispusă, atentă, politicoasă etc. Abilitatea dramaturgului – care știe să îmbine observația amănunțită a faptului de viață particular, aparent banal, cu liniile principale ale contextului social general –

crează pentru mica dramă a *Lenei* o canava de fapte și întâmplări de un realism aspru, colorat puternic în nuanțe închise; toate acestea stimulează drama, o ajută să se dezvolte, o pun în relief.

Scenograful Mihai Pastramagiu a venit în întâmpinarea textului cu o viziune plastică foarte adecvată, în tonuri gri închis, nu chiar sumbre, dar aproape, el imaginând peronul gării ca un tunel, lung și apăsător, la capătul căruia se zărește conturul țării – idee prin care conferă tabloului particular al gării un rang de generalitate; un simplu peron de gară devine astfel o parte semnificativă a spațiului românesc contemporan – acea parte în care gurile de canal, boscheții și băncile din sala de așteptare sunt locuințe de ocazie pentru condamnații vieții; în care cerșetorii sunt de fapt hoți de buzunare cu înaltă calificare, colaborând fructuos cu poliștii; în care aurolacii agonizează într-o tragică inconștientă – într-un cuvânt, acea parte a spațiului românesc pe care ne prefacem a nu o vedea, deși presa ne-o tot arată peste măsură, iar trimișii Europei ne-o tot reproșează. În acest spațiu al tristeții, pe care dramaturgul și scenograful ni-l înfățișează foarte convingător, regizorul Ion Ciubotaru înscrie o mișcare agitată, cu personaje fie deviate de la normal (ca psihiatrul congresman), fie în exces de normalitate (ca șeful gării), fie în echilibru dramatic fragil (ca *Lena* și fiica ei). Dincolo de aceste individualități (și de alte câteva) evoluează mai multe grupuri profesionalizate (poliști, cefești, aurolaci), în intermedii cantant-dansante – un fel de variante moderne ale corului antic – care, fie că prezintă profilul specific al categoriei din lumpenul mai sus amintit, fie că fac observații tăioase la adresa unor realități. Umorel, satira, sarcasmul chiar (foarte mult, atât în planul criticii sociale, cât și în cel al dinamicii

scenice) se estompează în spectacol, din păcate, pe de o parte din cauza lipsei de profesionalitate a dansatorilor și cântăreților, iar pe de altă parte, din cauza precarității dotării tehnice a scenei.

Dintre interpreți am reținut-o mai întâi pe Violeta Afrăsinei, care a reușit să-i schițeze *Lenei* un profil agreabil, convingător prin sinceritatea și discreția cu care își trăiește drama; apoi, pe Valentina Popa în rolul *Fetei* – foarte mobilă, punctând cu umor juvenil scenele, puține, în care apare; notabilă Ludmila Filip (absolventă, promoția 2001, a Facultății de Teatru din Iași), debutantă. Ea evoluează cu destulă siguranță, dar, din păcate, într-un rol prea mic pentru a putea provoca un comentariu.

Bărbații din acest spectacol m-au convins mai puțin. Chiar și Jean Apostoliu, actor cu alese calități de comedie, a avut, de data aceasta, o prestație uniformă, cântând parcă pe o singură notă. Traian Andrii a fost prea greoi pentru un șef de gară mare amator de dans. Mai aproape de condiția personajelor au fost Florin Aionițoaei în rolul curtezanului și Remus Archip în rolul lunaticului *Jack*.

Cu bune și cu rele, spectacolul prinde la public pentru că oferă o imagine viu colorată în care acesta regăsește datele, problemele, conflictele cu care se confruntă în cotidian.

Teatrul „Mihai Eminescu” Botoșani – Noaptea asta nu câștigă nimeni de **Mircea Radu Iacoban**. Regia: **Ion Ciubotaru**. Scenografia: **Mihai Pastramagiu**. Muzica: **Radu Ștefan, Silviu Roșca**. Euritmie: **Bogdan Muncaciu, Manuela Pușcașu**. Distribuția: **Violeta Afrăsinei, Daniela Bucătaru, Valentina Popa, Mihai Păunescu, Florin Aionițoaei, Jean Apostoliu, Florita Rusu, Remus Archip, Traian Andrii, Ludmila Filip, Dragoș Radu, Bogdan Muncaciu, Alin Gheorghiu, Florin Iftodi, Gelu Râscă**. Data premierei: 4 noiembrie 2001.